

града. Виниций караше мулето, както можеше, а Хилонъ вървѣше подирѣ му и по цѣлия пѣтъ разговаряше съ себе-си:

— Ето сега пожарътъ останѣ задъ насъ и грѣе на гърбоветѣ ни. Никога до сега не е било така свѣтло по тоя пѣтъ. О, Зевсе! ако не испратишъ дъждъ надъ тоя пожаръ, ще рече, че и ти не обичашъ Римъ. Човѣшка сила не може да угаси тоя огънь. И това е градътъ, на който служеше Гърция и цѣлия свѣтъ! А сега всѣки грѣкъ може да пече боба си въ пепелта му! Кой можеше да прѣдвиди това!.. И нѣма вече да има Римъ и римски властители. . . И който поиска да върви по развалинитѣ, когато истинжътъ, и да свири, ще може безпрѣпятствено да свири. О, богове! да свиришъ надъ такъвъ всемогъщъ градъ! А можешъ да свиришъ! Защото купчина пепель — било че е останѣла отъ овчарска клада или отъ изгорѣтъ градъ — си е купчина пепель, която вѣтрътъ рано или късно ще распрѣсне.

Като разговаряше така, тѣй се обръщаше отъ врѣме на врѣме къмъ пожара и гледаше вълнитѣ отъ огънь съ злобно и заедно съ това радостно лице и послѣ продължаваше:

— Загинва, загинва! и нѣма да го има вече на земята. Какдѣ сега свѣтътъ ще испраща своето жито, своето масло и своитѣ пари? Кой ще смучи отъ него злато и сълзи! Мраморътъ не гори, но се прѣска. Капитолий се обърнѣ въ развалини, обърнѣ се въ развалини и Палатинскиятъ хѣлмъ. О! Зевсе! Римъ бѣше като овчаръ, а другитѣ народи като овце. Когато овчарътъ бѣше гладенъ, той заколваше една овца, изядаше мѣсото ѝ, а тебѣ, баща на боговетѣ, принасяше ти въ жертва само кожата. Кой, о повелителю на облацитѣ, ще ги коли сега и кому ще прѣдадешъ овчарския бичъ? Защото Римъ гори, отче, така добръ, като да си го запалилъ ти съ своитѣ молнии.

— Бързай! — казваше сърдито Виноций, — що правишъ тамъ?

— Оплаквамъ Римъ, господарю, — отговаряше Хилонъ. — Такъвъ юпитерски градъ!...

И нѣколко врѣме тѣ вървѣхъ мълчаливо, като се прислушвахъ въ трѣска на огъня и въ шума на птичитѣ криле. Гълъбитѣ, които се развѣждахъ въ голѣмъ брой въ вилитѣ и кампанийскитѣ градове, и различни диви птици отъ морето и отъ околнитѣ планини, зимахъ, очевидно, пламъка за слѣпчова свѣтлина и на цѣли роища се спущахъ право въ огъня.

Виноций прѣвъ прѣкъснѣ мълчанието:

— Дѣ бѣше, когато се почнѣ пожарътъ?

— Отивахъ при приятеля си, Евриция, господарю, — той държеше дюкнъ въ голѣмия циркъ, и размишлявахъ